Jeugdhulp

De betaalbaarheid van de jeugdhulp staat onder druk, in Amsterdam én landelijk. Voor een belangrijk deel vindt dit zijn oorzaak in de groeiende vraag vanuit de samenleving, tegelijkertijd zijn er terechte vragen over de effectiviteit van het huidige aanbod. Amsterdam zet structureel meer jeugdhulp in dan vergelijkbare gemeenten, dit vertaalt zich in meer ambulante ondersteuning, langere trajecten en beperkte afschaling.

Voor ons is de komende jaren het uitgangspunt dat we binnen het financiële kader van het Rijk de jeugdhulp moeten uitvoeren. Dit betekent keuzes maken en begrenzen. Niet alles kan, niet overal en niet voor iedereen. Schaarse middelen moeten nadrukkelijker naar kinderen, gezinnen en stadsdelen waar problemen zich opstapelen.

1.Specialistische jeugdhulp: begrenzen en prioriteren

Ambulante specialistische jeugdhulp prioriteren en sturen op duur en afbouw
Nu bestaat de prikkel om ambulante trajecten langer door te laten lopen, terwijl specialistische jeugdhulp vooral bedoeld is voor kinderen met zwaardere problematiek. Specialistische ambulante hulp willen we prioriteren voor kinderen in gebieden waar achterstanden, armoede en multiproblematiek samenkomen (Zuidoost, Nieuw-West, Noord). Daarnaast zetten we maximaal in op ambulantisering en moet jeugdzorg met verblijf steeds meer de uitzondering zijn.

Verblijfszorg naar voorspelbare bekostiging
Ervaring uit afgelopen periode laat zien dat we onvoldoende zicht hebben op waar jongeren terechtkomen, welke zorg zij krijgende kwaliteit van zorg en of gemeentelijke middelen rechtmatig besteed worden. We werken toe naar voorspelbare en betaalbare bekostiging van jeugdzorg met verblijf en zware ambulante zorg.

Accepteren en normaliseren (suggestie ipv normaliseren: collectiviseren)
Niet iedere vraag rond ADHD, dyslexie, prestatiedruk of lichte gedragsproblematiek vraagt een individueel specialistisch traject. Meer normaliseren betekent ook accepteren dat kinderen van elkaar verschillen, dat niet elk verschil moet leiden tot een hulpvraag en dat niet iedere hulpvraag een individueel traject vraagt. Dat vraagt ook om een ontwikkeling van individueel naar collectief aanbod.. Bijvoorbeeld oudergroepen bij opvoedvragen, groepsaanbod voor jongeren met faalangst of mentale druk, collectief aanbod rond executieve/motorische vaardigheden, ondersteuning op school. Hiervoor is het nodig om afspraken te maken met partners in het veld om individuele verwijzingen te reduceren. Én om in kaart te brengen welke prikkels er in het systeem zijn ingebouwd op basis van individuele indicaties – en dit anders in te richten.

Effectiviteit als voorwaarde voor de inkoop en een stevigere regierol

Het vraagt van de gemeente een strakkere sturing, met centrale regie en monitoring, waarbij consequent ingezet wordt op effectieve en bewezen interventies. Primair gericht op de uitkomsten en niet op de productie. Dat vraagt ook om jongeren zoveel mogelijk binnen de regio bij gecontracteerde partijen te houden, ook om meer grip op kwaliteit en kosten te houden.

2. Vraaagstukken in de jeugdhulp, vragen vaak een gezinsgerichte benadering.

Gezinnen hebben vaak tegelijk te maken met opvoedvragen, schulden, bestaansonzekerheid, GGZ-problematiek, onveiligheid. De samenwerking tussen OKT en BT moet minder vrijblijvend, dus van meerdere organisatie rond een gezin naar één eigenaar die verantwoordelijk blijft. We werken toe naar één herkenbaar sterk lokaal team dat ook zelf hulp aanbiedt. Hiermee volgen we de landelijk gekozen richting rondom lokale teams.

Het OKT focust zich tijden deze transitie fase, primair op:

- Het versterken van de preventieve rol van het OKT en de verschuiving van individuele jeugdhulp trajecten naar collectief aanbod.
- Gezinnen met problemen op meerdere leefgebieden
- Prioriteit aan gezinnen waar sprake is van onveiligheid, maar waar intensieve ondersteuning nog mogelijk is zonder gedwongen kader
- Kinderen en gezinnen in kwetsbare gebieden
- Veiligheidsexpertise en GGZ-expertise sneller beschikbaar rond lokale teams in plaats van via reguliere wachtroutes.

3. Collectief aanbod en informele organisatiesversterken

Bij het verschuiven van individueel naar collectief aanbod vormen welzijnspartners, scholen, kinderopvang, informele partijen en netwerken de toekomst van goede zorg en ondersteuning in de stad, Jongerenwerk, sleutelpersonen, ouderengroepen, kennis vanuit het speciaal onderwijs, wijkteams (OKT en buurtteam) en informele steun moeten structureel onderdeel zijn van de ondersteuning rond gezinnen. Jeugdhulp moet hier vanzelfsprekend goed op aansluiten. Ondersteuning rond gezinnen is nu te afhankelijk van individuele professionals. Dit vraagt de komende jaren structurele investeringen in deze voorzieningen zodat de cruciale rol die zij vervullen versterkt wordt.